

Älä jää ulkopuolelle – Riihi yhdistää Etelä-Pohjanmaan yrityskenttää

23.10.2023

”Tule mukaan kehittämään viisasta resurssien käyttöä! – Opi muilta, kuule mitä alueen yritykset jo tekevät. Löydä yhteistyömahdollisuuksia. Tuo esiin tarpeesi ja mahdollisuutesi. Kasvatetaan kilpailukykyä yhdessä.”

Yritysten on jatkossa tunnistettava paremmin toimintansa ympäristövaikutukset. Varsinainen menestyjä luo myös positiivisia ympäristövaikutuksia (esim. hiilikädenjälki). Kiertotaloudessa on kaikille jotakin. Osaavatko eteläpohjalaisyritykset johtaa tätä muutosta yrityksen arkeen? Millaista tukea tarvitaan? Kuka voisi auttaa?

Pk-yritysten haasteita niin kiertotaloussiirtymän kuin yleisestikin liiketoimintakehittämisen näkökulmasta ovat mm.: vaikutusmahdollisuudet jakelu- ja hankintakanavaan, osaaminen ja toimintatavat, tekniikan nopea kehittyminen ja digitalisaatio, laki- ja säädösviidakko, resurssit, kysyntä ja talous. Yksin näihin on vaikea vastata nopeasti muuttuvalla toimintakentällä. Erilaiset hankkeet ovat pk-yrityksille valtava mahdollisuus kehittyä ja kehittää kustannustehokkaasti.

Etelä-Pohjanmaan voimavarana on aina ollut yhteisöllisyys. Mitä jos pidetään siitä nyt kiinni? Yhteiskehittämisen arvo ymmärretään hiljalleen myös yrityskentällä. Näille kohtaamisille tarvitaan mahdollistajia. Seinäjoen ammattikorkeakoulu toimii tällaisena mahdollistajana mm. ylläpitämällä Riihi-sivustoa. Lisäksi meneillään on useampi hanke, joilla kohtaamisia pyritään mahdollistamaan ja oppia jakamaan. Tässä artikkelissa esitellään, miten SeAMKin Riihi-hanke auttaa alueen toimijoita ja yrityksiä yhdistämään voimat kiertotalouden mahdollisuuksien laajentamiseksi alueella. Luodaan yhdessä Resurssien viisasta käyttöä ja kannattavaa bisnestä. Lue miten sinä voit hyötyä hankkeesta.

Yhteistyöllä kestävyyttä maaseudun pk-yrityksiin

”Haluatko tuoda tarpeesi, osaamisesi tai mielipiteesi esiin? Älä jää kädet puuskassa ulkopuolelle vaan pysy mukana muutoksessa ja löydä uudet mahdollisuudet”

Nostetaan maaseudun ääni kuuluviin. Vahvistetaan yhdessä eri toimijoiden ja tahojen tiedonvaihtoa alhaalta ylös ja ylhäältä alas. Kiertotalouden mahdollisuudet, haasteet ja edistämistoimet maaseutumaisilla alueilla poikkeavat toimivuudessaan kasvukeskusten ratkaisuista, joihin kehittämistoimet ja tavat on pääosin suunnattu tähän mennessä. Paikalliset erityispiirteet huomioimalla, voidaan parantaa yritysten ja muiden toimijoiden valmiuksia edistää kiertotalousliiketoimintaa alueella. Tätä varten eteläpohjalaisten yritysten ja aluekehittäjien ääni on tärkeä saada kuuluviin.

Voisivatko yritykset hyödyntää nykyistä paremmin toistensa tietotaitoa, materiaalivirtoja ja resursseja? Asiat selviävät kysymällä, joten otetaan tästä selvää. Vahvistetaan verkkoja alueella, lähtien alueen mikro- ja pk-yritysten tarpeista. Ole mukana ja varmista, että edustamasi organisaatio näkyy ja kuuluu verkostossa. Osallistumalla järjestettäviin kyselyihin tai haastatteluihin, saat koostettua ensikäden tietoa ja olet vaikuttamassa kehitystyön ytimessä. Pohditaan asioita ja haetaan suuntia yhdessä, ihan käytännön tasolla.

Me tunnistamme ja koostamme projektin edetessä yhteen Etelä-Pohjanmaan ydintoimialojen ja niiden toimijoiden keskinäisiä suhteita tai erityispiirteitä ekosysteemimäisen toiminnan kehittämiseksi alueella. Ekosysteemiksi kutsutaan esimerkiksi verkostoa, joka edistää kiertotalouden mahdollisuuksia, resurssitehokkuutta ja yhteistyötä eri toimijoiden välillä. Lisäksi luomme hankkeessa uusia kestävän liiketoiminnan edellytyksiä ja kysyntää alueen yrityksille kehittämällä julkisia hankintoja alueella. Julkisten toimijoiden on esimerkillään luotava mahdollisuuksia kestävälle liiketoiminnalle.

Viisasta resurssien käyttöä ja kestävää liiketoimintaa pk-yrityksille

”Onko meidän bisneksemme virkeää? Pitäisikö jotain muuttaa? Entä huomenna? Olisiko meillä nykyistä enemmän yhdistäviä voimavaratekijöitä alueen muiden yritysten ja toimijoiden kanssa? Kiertotalous luo kuulemma mahdollisuuksia. Mitä niiden löytäminen edellyttää? Mistä saadaan apua?”

Alueen yhteistyön vahvistaminen tukee kaikkia alueen toimijoita, mutta parhaan hyödyn ja yrityskohtaisen havahtumisen saa yritys, joka osallistuu haastatteluihin ja kestävän johtamisen työkalun testaamiseen.

Yritykset pääsevät osallistumaan ja hyötymään Riihi-hankkeesta muun muassa näin:

- Malleja ja toimijakartastoja kiertotalousliiketoiminnan kehittämiseksi ja palvelupolkujen rakentamiseksi
    - Valmiita esimerkkejä
    - Haluatko olla mukana pilottina? – Kohdennettu hyöty, rajoitettu osallistujamäärä
- Hiilitiekartta ohjaa päästöt laskuun ja täsmentää uusia (hiilikädenjälki) liiketoimintamahdollisuuksia
    - Valmiita esimerkkejä
    - Haluatko olla mukana pilottina? – Kohdennettu hyöty, rajoitettu osallistujamäärä

- Kestävän johtamisen työkalu
    - Työkalu tulee aikanaan kaikkien saataville
    - Haluatko testata jo kehitysvaiheessa? – Testaajayritysten nimet mainitaan valmiissa työkalussa
- Mahdollisuus tunnistaa ja tuoda omat haasteet ja kehittämistarpeet esiin haastatteluissa ja kyselyissä
- Selvitys alueen toimiala- ja teollisuuskeskittymistä.
    - Miten sijoitut tälle kartalle? Miten saa lisäarvoa paikallisuudesta?
    - Haluatko olla osa verkostoja? – Tule mukaan vuoropuheluun, vahvista verkostoasi
    - Tunnista uusia mahdollisuuksia ja kehittymisideoita
- Vahvista kiertotalousperusteisen julkisen hankinnan mahdollisuuksiasi. Hankintaosaamisen kasvu lisää kysyntää kestäville tuotteille ja palveluille, oletko hyötyjä vai häviäjä tässä?

Tavoitteenamme on, että pk-yritykset saavat selkeämmän käsityksen alueellisista kiertotalouden mahdollisuuksista ja toimijoista. Samalla yhteistyö eri toimijoiden välillä vahvistuu ja luomme elinvoimaisen ja kehittyvän Etelä-Pohjanmaan sen yrityksille.

Aluekehittäjät, käynnistetään alueen kiertotalousekosysteemin kehittämistyö

”Mitä eteläpohjalaisyritykset meiltä tarvitsevat jatkossa? Mitä vihreä siirtymä tuo? Mitä se kiertotalous on ja miten se liittyy meihin? Pystymmekö auttamaan yrityksiä konkreettisissa kehittämistarpeissa ja ohjaamaan oikeiden tahojen luo? Miten ohjaamme yrityksiä löytämään oman paikkansa ekosysteemeissä?”

Aluekehittäjät pääsevät osallistumaan ja hyötymään Riihi-hankkeesta muun muassa näin:

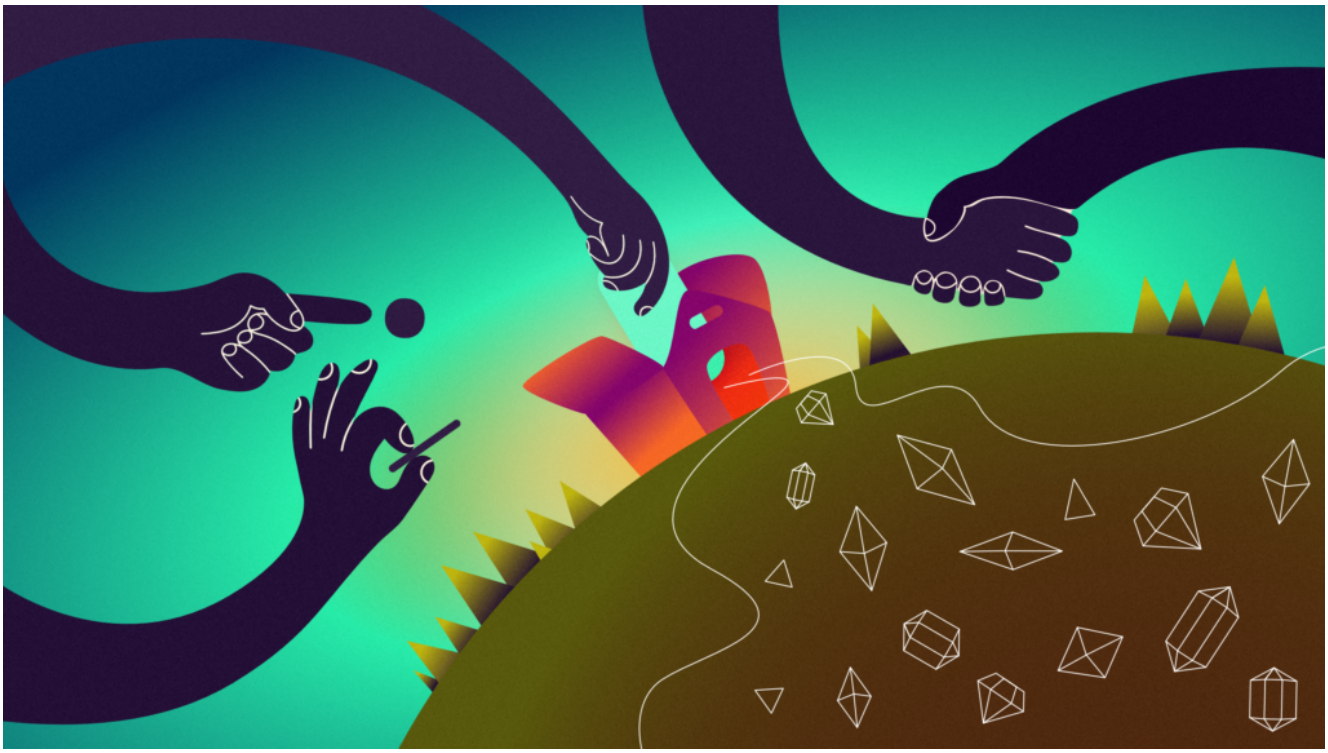
- Tiedonvaihdolla yhteistyö alueen verkostoissa tiivistyy.
- Maaseutualueiden kehittämistoimien selvitysten tulokset ja suositukset luovat suuntaa Etelä-Pohjanmaan toimijaverkostolle.
- Oleelliset toimijat tunnistamalla edistetään kestävää kehitystä alueella.
- Ole vaikuttamassa ja tunnistamassa, miten edustamasi organisaatio linkittyy yrityksen kiertotalousliiketoiminnan kehittämisen palvelupolkuesimerkkeihin.
- Luomme visuaalisen kartaston toimijoista, jotka mahdollistavat pk-yritysten kestävän liiketoiminnan kehittämistä. Tunnista miten edustamasi organisaatio linkittyy tälle kartalle.

Osallistuminen antaa kehittäjäorganisaatioille mahdollisuuden vaikuttaa kestävän kehityksen edistämiseen ja kiertotalousosaamisen kasvattamiseen alueella. Työpajoissa kehitetään uusia ideoita ja ratkaisuja alueellisiin haasteisiin ja luodaan pohjaa pitkäaikaiselle kestävälle kehitykselle. Tämä luo vankan perustan pitkäaikaiselle kestävälle kasvulle ja liiketoimintojen jatkuvuudelle Etelä-Pohjanmaan pk-yrityskentällä. Kiertotalouden vahvistuminen alueella edellyttää myös yhteistyön vahvistamista. Hankkeen tuloksena syntyy myös mallit kiertotalousinnovaatioiden ja liiketoiminnan kehittämisestä toimialaekosysteemissä ja alueellisessa ekosysteemissä

Julkiset toimijat

Julkisten toimijoiden kestävän hankintaosaamisen kehittämisellä on selkeä tarve. Julkisten toimijoiden osaamisen kasvu vauhdittaa vihreää siirtymää ja kestävien tuotteiden ja palveluiden kysyntää käsi kädessä. Järjestämme tilaisuuksia kestävän hankintaosaamisen kasvattamiseksi. Lopputuloksena syntyy kestävän hankintaosaamisen opas julkisille hankkijoille. Lisäksi Seinäjoen kaupungin kanssa tehdään yhteistyössä kestävän hankinnan kokeilu, jonka perusteella luodaan kiertotalouteen perustuva hankintamalli.

Muutama sana vielä Riihi-hankkeesta

Hankkeen päätavoitteena on kiertotalousekosysteemien vahvistaminen ja kiertotalouden mukaisen liiketoiminnan kasvattaminen Etelä-Pohjanmaalla. Hankkeen kohderyhmänä ovat alueen kehittämistoimijat, mikro- ja pk-yritykset, julkisista hankinnoista vastaavat.

Hankkeessa kasvatetaan yritysten, kehittäjäorganisaatioiden sekä julkisten toimijoiden kiertotalousosaamista ja yhteistyötä, mikä edistää kokonaisvaltaista kiertotaloussiirtymää alueella. Tämä vahvistaa eteläpohjalaisyritysten kilpailukyvyn edellytyksiä ja resurssiviisaan vihreän kasvun mahdollisuuksia. Kiertotalousosaamisen kasvattamisen myötä eteläpohjalaiset yritykset vahvistavat samalla muuntautumiskykyään vaikeasti ennustettavilla markkinoilla.

Hankkeen alatavoitteina on löytää ja vahvistaa:

- Keinoja kiertotalouden jalkauttamiseen maaseutukeskittymien pk-yrityksissä.
- Alueen keskeiset kiertotalouspotentiaalia omaavat ekosysteemit, niiden toimijat ja yhteistyö.
- Positiiviset asenteet, toimintakulttuuri ja osaaminen kiertotalouteen perustuvassa vihreässä siirtymässä.
- Julkisten toimijoiden hankintaosaamisesta boostia kestävien tuotteiden ja palveluiden kysyntään.

Tämä artikkeli on kirjoitettu osana hanketta Riihi – Resurssiviisaat verkostot Etelä-Pohjanmaalle. Hankkeen tiedotus ja materiaali löytyvät jatkossa Riihi-sivustolta: www.eepeerihi.fi sekä ajankohtaiset kootusti myös hankkeen omilta sivuilta.RIIHI-hanke on Seinäjoen ammattikorkeakoulun toteuttama ja Euroopan unionin osarahoittama.

Jos sinulla heräsi jo kiinnostusta hanketta ja sen toimia kohtaan, ole matalalla kynnyksellä yhteydessä riihi@app-staging.seamk.hion.dev ja kysy lisää tai kerro kiinnostuksestasi Riihen yhteydenottolomakkeella

Heli Hietala, Krista Mäki ja Jenni Nurmi

SeAMK

Kirjoittajat työskentelevät projektipäällikköinä ja asiantuntijoina kertotaloutta ja kestävää liiketoimintaa edistävissä hankkeissa SeAMKissa.